

ПрАТ “ВНЗ “МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ”
Навчально-науковий інститут права та безпеки імені князя Володимира Великого

МАУП

Кафедра адміністративного, фінансового та банківського права

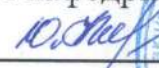
Затверджую:

Директор Навчально-наукового
інституту права та безпеки ім. князя
Володимира Великого

Сергій ЛИСЕНКО

“29” _____ 2026 р.

Схвалено на засіданні кафедри
адміністративного, фінансового
та банківського права
Протокол № 6 від 29.01.2026 р.
Завідувач кафедри

Юлія ЛІСОВСЬКА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ТА
ПРОЦЕСУ»**

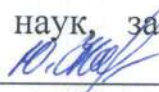
Спеціальності: **D8 Право**

Освітнього рівня: **другий (магістерський) рівень**

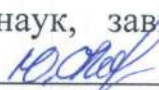
Освітньої програми: **D8 Право**

Спеціалізація: _____

Розробник силябусу навчальної дисципліни:

Лісовська Юлія Петрівна - кандидат юридичних наук, завідувач кафедри адміністративного, фінансового та банківського права
(підпис)

Викладач:

Лісовська Юлія Петрівна - кандидат юридичних наук, завідувач кафедри адміністративного, фінансового та банківського права
(підпис)

Силябус розглянуто на засіданні кафедри адміністративного, фінансового та банківського права

Протокол від 29.01.2026 р. № 6

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Сучасні проблеми адміністративного права та процесу
Шифр та назва спеціальності	D8 Право
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова
Кількість кредитів і годин	4 кредити / 120 год Лекції : 34 Семінарські заняття: 16 Самостійна робота студентів: 70
Терміни вивчення дисципліни	I семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiya/instituti/institut-prava/kafedra-admin-prava.html

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

	Лісовська Юлія Петрівна
	Кандидат юридичних наук
	Завідувач кафедри адміністративного, фінансового та банківського права
Дисципліни, які викладає НПП	Фінансове право, Бюджетне право, Інформаційне право, Правові основи фінансово-грошової системи України, Актуальні проблеми фінансового права
Напрями наукових досліджень	Адміністративне право та кібербезпека
Посилання на реєстри ідентифікаторів науковців	ORCID: https://orcid.org/0000-0001-9278-4487 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=4S59j4cAAAAJ&hl=uk
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	julisipusik@gmail.com
Контактний тел.	+38 (096)-077-88-59
Телефон кафедри	(044) 490-95-21

Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту/Академії	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-admin-prava.html

1.1 Анотація курсу

Курс «Сучасні проблеми адміністративного права та процесу» є обов'язковою дисципліною для здобувачів другого рівня вищої освіти за спеціальністю D8 Право галузі знань D Бізнес, адміністрування та право. Дисципліна «Сучасні проблеми адміністративного права та процесу» спрямована на оволодіння здобувачами на основі знань законів, категорій теорії адміністративного права та процесу, уміннями та навичками їх застосування для аналізу діяльності суб'єктів адміністративно-правових відносин. Актуальність курсу «Сучасні проблеми адміністративного права та процесу» пояснюється динамічними змінами у сфері публічного управління, реформуванням адміністративного законодавства та адміністративного судочинства, а також зростанням ролі адміністративного права у забезпеченні прав і свобод людини та громадянина. Особлива актуальність дисципліни зумовлена розвитком цифровізації публічного управління, запровадженням електронних адміністративних послуг, необхідністю удосконалення механізмів адміністративної відповідальності та ефективного судового захисту у публічно-правових спорах.

1.2 Предмет вивчення курсу.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сучасні теоретичні підходи та практичні проблеми правового регулювання публічно-правових відносин, функціонування та розвитку адміністративного права й адміністративного процесу, діяльності органів публічної адміністрації та адміністративних судів.

1.3 Метою викладання навчальної дисципліни «Сучасні проблеми адміністративного права та процесу» є формування у здобувачів вищої освіти системних і поглиблених знань про сучасний стан, проблеми та тенденції розвитку адміністративного права й адміністративного процесу, набуття ними здатності критично аналізувати адміністративно-правові явища, застосовувати норми матеріального та процесуального адміністративного права у професійній діяльності, приймати обґрунтовані правові рішення.

1.4 Завдання навчальної дисципліни: сформувати у здобувачів вищої освіти цілісне уявлення про сучасний стан, тенденції розвитку та проблеми адміністративного права і адміністративного процесу; аналізувати та критично оцінювати чинне адміністративне законодавство, практику його застосування та напрями реформування; забезпечити розуміння ролі адміністративного права і процесу у механізмі захисту прав, свобод та законних інтересів фізичних і юридичних осіб.

1.5 Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни: Постреквізити:

«Актуальні проблеми теорії держави і права» («Сучасні проблеми адміністративного права та процесу» тісно пов'язаний з дисципліною «Актуальні проблеми теорії держави і права», оскільки після вивчення сучасних проблем адміністративного права здобувачі зможуть аналізувати загальнотеоретичні закономірності розвитку держави і права, виявляти місце адміністративного права у правовій системі, узагальнювати тенденції правотворення та правозастосування).

«Теорія і практика аргументації» («Сучасні проблеми адміністративного права та процесу» тісно пов'язаний з дисципліною «Теорія і практика аргументації», формуючи у здобувачів уміння застосовувати норми права в практичних ситуаціях, аналізувати судову практику та формулювати правові позиції; тому наступним логічним кроком є опанування юридичної аргументації — побудова переконливих висновків, складання процесуальних документів, ведення професійних дебатів.

1.6 Програмні компетентності (загальні (ЗК); спеціальні (СК)):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 1 «Концептуальні засади розвитку адміністративного права і процесу», що передбачає теоретичний аналіз сучасних наукових підходів до предмета, принципів, методів і функцій адміністративного права. Вона вимагає узагальнення доктринальних позицій, історичних і сучасних моделей адміністративно-правового регулювання. Формує здатність мислити концептуально, виявляти закономірності розвитку правової системи і робити самостійні аналітичні висновки.

ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 6 «Галузеві принципи адміністративного судочинства та відмежування юрисдикції адміністративних судів», яка сприяє розвитку дослідницьких умінь через аналіз принципів, юрисдикційних підходів і правових позицій судів. Темою 7 «Практичні проблеми розгляду та вирішення адміністративних справ», що орієнтує на дослідження реальних кейсів і узагальнення проблем правозастосування. Темою 8 «Практичні проблеми перегляду судових рішень в адміністративних справах», оскільки формує навички дослідження апеляційної та касаційної практики й критичного аналізу судових рішень.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 3 «Джерела адміністративного права та вирішення спорів адміністративними судами», яка формує вміння здійснювати пошук, систематизацію та аналіз нормативних актів, судових рішень і доктринальних джерел.

ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері як усно, так і письмово.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 1 «Концептуальні засади розвитку адміністративного права і процесу», яка передбачає аналіз зарубіжних доктрин, міжнародних підходів і використання іноземної наукової літератури.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 2 «Правове забезпечення цифровізації публічного управління та адміністрування», що стимулює генерацію нових ідей щодо впровадження цифрових інструментів, електронних сервісів та інноваційних управлінських рішень у публічній сфері. Темою 4 «Інструменти публічного адміністрування: проблеми застосування», тому що формує здатність пропонувати альтернативні та інноваційні способи використання адміністративних інструментів у практичній діяльності. Темою 9 «Альтернативні способи вирішення адміністративних спорів», яка безпосередньо орієнтована на креативний пошук нових моделей досудового та позасудового врегулювання адміністративних конфліктів.

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 7 «Практичні проблеми розгляду та вирішення адміністративних справ», яка сприяє розвитку здатності ухвалювати обґрунтовані рішення на основі аналізу реальних кейсів і процедурних нюансів. Темою 8 «Практичні проблеми перегляду судових рішень в адміністративних справах», яка дозволяє навчитися обґрунтовано оцінювати апеляційні та касаційні рішення і пропонувати правові рішення у спорах.

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 6 «Галузеві принципи адміністративного судочинства та відмежування юрисдикції адміністративних судів», яка формує уміння аргументовано застосовувати принцип верховенства права при тлумаченні норм, вирішенні колізій та усуненні правової невизначеності. Здобувачі навчаються розуміти роль принципів у забезпеченні справедливого судочинства, що є сутністю реального втілення верховенства права.

СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 3 «Джерела адміністративного права та вирішення спорів адміністративними судами» через вивчення співвідношення національних джерел права з правом ЄС, застосування міжнародних та європейських стандартів у судовій практиці.

СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 3 «Джерела адміністративного права та вирішення спорів адміністративними судами» – саме в межах цієї теми аналізується місце Конвенції та практики ЄСПЛ у системі джерел права України, а також їх безпосереднє застосування адміністративними судами.

СК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 1 «Концептуальні засади розвитку адміністративного права і процесу», тому що у межах цієї теми вивчаються сучасні правові доктрини, доктринальні підходи до публічного адміністрування та

адміністративного судочинства, принципи права (верховенство права, пропорційність, належне врядування), а також їх використання у правотворчій і правозастосовній діяльності.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 7 «Практичні проблеми розгляду та вирішення адміністративних справ» – у межах цієї теми здобувачі навчаються аналізувати фактичні обставини справ, обґрунтовувати правові позиції, мотивувати судові та управлінські рішення з урахуванням законодавства, судової практики та принципів права.

СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 6 «Галузеві принципи адміністративного судочинства та відмежування юрисдикції адміністративних судів» – ця тема прямо спрямована на засвоєння засад судочинства, процесуальних принципів та правил застосування адміністративної юрисдикції.

СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 2 «Правове забезпечення цифровізації публічного управління та адміністрування», яка безпосередньо передбачає поєднання знань адміністративного права, інформаційного права, публічного управління, ІТ-технологій та кібербезпеки, що формує міждисциплінарний підхід до оцінки правових явищ.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 7 «Практичні проблеми розгляду та вирішення адміністративних справ», яка безпосередньо формує вміння системно і логічно тлумачити норми адміністративного та процесуального права, ухвалювати обґрунтовані рішення з урахуванням судової практики та функціонального призначення правових норм.

СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 7 «Практичні проблеми розгляду та вирішення адміністративних справ» – у межах цієї теми здобувачі набувають умінь оцінювати обрану правову позицію, ефективність представництва сторін, якості аргументації та результативність захисту прав у адміністративному судочинстві.

СК12. Здатність утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 6 «Галузеві принципи адміністративного судочинства та відмежування юрисдикції адміністративних судів», у межах якої розглядаються принципи законності, неупередженості, незалежності суду, рівності сторін, змагальності та добросовісності, що безпосередньо формують етичні стандарти професійної діяльності правника.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права

інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 9 «Альтернативні способи вирішення адміністративних спорів», оскільки у межах цієї теми особлива увага приділяється комунікації між сторонами спору, поясненню правових позицій, пошуку компромісів та донесенню оптимальних рішень як до юристів, так і до нефахівців (громадян, представників органів влади).

СК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 1 «Концептуальні засади розвитку адміністративного права і процесу». У межах цієї теми магістри аналізують основні напрями та тенденції еволюції адміністративного законодавства, його структуру, принципи та роль у забезпеченні публічного управління. При цьому формуються навички виявлення прогалин і суперечностей у нормативно-правових актах, що є базою для підготовки проектів їх удосконалення.

СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 7 «Практичні проблеми розгляду та вирішення адміністративних справ», яка забезпечує формування навичок складання судових актів, резолютивних та мотивувальних частин рішень, визначення правових наслідків; дає можливість навчитися аргументовано формулювати правову позицію, застосовувати норми матеріального і процесуального права. Здобувачі опановують вимоги до законності, вмотивованості та доказової обґрунтованості актів правозастосування — як судових, так і адміністративних.

СК17. Здатність демонструвати знання юридичної техніки та її практичних аспектів, зокрема, правотворчості, законодавчого моделювання, розробки корпоративних актів і юридичних документів. Володіння навичками систематизації нормативно-правових актів, юридичного письма та коректного використання професійної термінології.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 7 «Практичні проблеми розгляду та вирішення адміністративних справ». У межах цієї теми здобувачі аналізують структуру та оформлення процесуальних документів: позовні заяви, ухвали, рішення, протоколи судових засідань. Формується здатність оцінювати правильність правових формулювань, їх відповідність вимогам законності, обґрунтованості і професійних стандартів стилю.

1.7 Очікувані результати навчання (РН)

РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 1 «Концептуальні засади розвитку адміністративного права і процесу», у межах якої здобувачі вчаться оцінювати, як суспільні процеси (демократизація, децентралізація, цифровізація, євроінтеграція) впливають на зміст та межі правового регулювання. Розкривається

взаємозалежність між публічними інтересами і гарантіями прав людини, що дозволяє усвідомити механізми правового балансу у сфері публічного управління.

РН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 1 «Концептуальні засади розвитку адміністративного права і процесу», оскільки ця тема розкриває фундаментальні принципи адміністративного права, його ціннісні та етичні засади, що дозволяє співвідносити сучасні цивілізаційні цінності з правовими нормами та стандартами професійної етики,

РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 1 «Концептуальні засади розвитку адміністративного права і процесу», бо вона дає основу для порівняння цивілізаційних і правових цінностей та формування професійної етики.

РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 7 «Практичні проблеми розгляду та вирішення адміністративних справ», бо саме вона фокусується на аналізі складних кейсів і пошуку обґрунтованих рішень.

РН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 3 «Джерела адміністративного права та вирішення спорів адміністративними судами», бо саме вона формує навички оцінки достовірності інформації та роботи з джерелами для практики і досліджень.

РН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 2 «Правове забезпечення цифровізації публічного управління та адміністрування», бо вона безпосередньо пов'язана із використанням сучасних технологій і потенціалом для інновацій у правничих послугах.

РН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 1 «Концептуальні засади розвитку адміністративного права і процесу», бо вона забезпечує методологічну основу для застосування передових знань у правотворенні та правозастосуванні.

РН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 7 «Практичні проблеми розгляду та вирішення адміністративних справ», бо саме вона формує навички обґрунтування правової позиції на різних стадіях правозастосування.

РН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 7 «Практичні проблеми розгляду та вирішення адміністративних справ», бо саме вона формує комплекс практичних навичок для процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

РН 16. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 1 «Концептуальні засади розвитку адміністративного права і процесу», бо саме вона формує навички правотворчості, обґрунтування та прогнозування впливу нормативно-правових актів.

РН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темою 7 «Практичні проблеми розгляду та вирішення адміністративних справ», бо вона формує навички інтеграції знань та розв'язання складних правозастосовних задач у різних сферах.

РН19. Ухвалювати обґрунтовані та ефективні рішення в межах службової діяльності, аналізувати й мінімізувати правові ризики, розробляти, порівнювати та обирати оптимальні альтернативи.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темами «Практичні проблеми розгляду та вирішення адміністративних справ» та 9 «Альтернативні способи вирішення адміністративних спорів», оскільки ці дві теми разом забезпечують формування умінь ухвалювати ефективні рішення, оцінювати ризики та обирати оптимальні альтернативи у практичній діяльності.

РН20. Виявляти глибоке розуміння юридичної техніки та її прикладних аспектів у контексті правових знань та сучасної юридичної практики та застосовувати його у відповідності до доктринальних засад та актуальних викликів правозастосування.

Забезпечено дисципліною, зокрема Темами 1 «Концептуальні засади розвитку адміністративного права і процесу» та 3 «Джерела адміністративного права та вирішення спорів адміністративними судами». Ці теми разом забезпечують формування глибокого розуміння юридичної техніки та її застосування у сучасній практиці.

2. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПОНЯТТЯ ТА ОСНОВНІ КАТЕГОРІЇ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

Тема 1. Концептуальні засади розвитку адміністративного права і процесу

Тема «Концептуальні засади розвитку адміністративного права і процесу» розглядає фундаментальні принципи, тенденції та напрями трансформації публічно-правової сфери, спираючись на верховенство права. Мета вивчення – формування

наукового розуміння ефективного захисту прав людини у відносинах з державою, адаптація правових механізмів до європейських стандартів та оптимізація діяльності публічної адміністрації.

Тема 2. Правове забезпечення цифровізації публічного управління та адміністрування

Тема «Правове забезпечення цифровізації публічного управління та адміністрування» розглядає систему нормативно-правових актів, що регулюють впровадження інформаційних технологій (електронного урядування, реєстрів, цифрового підпису) у діяльність органів влади. Метою вивчення є формування знань для забезпечення прозорості, ефективності та доступності публічних послуг, а також правового захисту даних у цифрову епоху.

Тема 3. Джерела адміністративного права та вирішення спорів адміністративними судами.

Тема «Джерела адміністративного права та вирішення спорів адміністративними судами» охоплює нормативні акти (Конституція, закони, постанови), що регулюють відносини у сфері державного управління, а також процесуальний порядок розгляду судами публічно-правових спорів. Метою є засвоєння правових основ діяльності публічної адміністрації, механізмів захисту прав громадян від владного свавілля та забезпечення законності.

Тема 4. Інструменти публічного адміністрування: проблеми застосування

Тема «Інструменти публічного адміністрування: проблеми застосування» розглядає правові, організаційні та інформаційні механізми (акти, договори, дії), що використовуються органами влади для реалізації публічних інтересів. Мета вивчення — аналіз ефективності цих інструментів, виявлення причин неефективності та пошук шляхів покращення адміністрування.

Тема 5. Актуальні проблеми виконання судових рішень в адмінсправах.

Тема «Актуальні проблеми виконання судових рішень в адмінсправах» розглядає процедурні складнощі, законодавчі прогалини та практичні перешкоди під час реалізації рішень проти суб'єктів владних повноважень. Мета вивчення — напрацювання ефективних механізмів захисту прав громадян, протидія невиконанню рішень державними органами, аналіз судової практики та впровадження європейських стандартів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ

Тема 6. Галузеві принципи адміністративного судочинства та відмежування юрисдикції адміністративних судів

Тема розглядає фундаментальні засади (верховенство права, змагальність, офіційне з'ясування обставин) та критерії віднесення спорів до компетенції адміністративних судів, переважно у відносинах «громадянин-влада». Мета вивчення — забезпечити справедливий захист прав особи від порушень суб'єктами владних повноважень та чітко розмежувати юрисдикцію адміністративних, цивільних та господарських судів.

Тема 7. Практичні проблеми розгляду та вирішення адміністративних справ.

Тема «Практичні проблеми розгляду та вирішення адміністративних справ» розглядає процесуальні труднощі, конфлікти юрисдикції, питання доказування,

виконання рішень та типові помилки судів/органів при спорах із владою. Мета — формування навичок ефективного захисту прав громадян та юридичних осіб від порушень з боку суб'єктів владних повноважень.

Тема 8. Практичні проблеми перегляду судових рішень в адміністративних справах

Тема «Практичні проблеми перегляду судових рішень в адміністративних справах» розглядає процесуальні складнощі, суперечності та помилки при апеляційному, касаційному перегляді, а також перегляді за нововиявленими обставинами. Метою є вироблення уніфікованої судової практики, усунення помилок та забезпечення ефективного захисту прав особи від порушень владних повноважень.

Тема 9. Альтернативні способи вирішення адміністративних спорів

Тема «Альтернативні способи вирішення адміністративних спорів» (АВС) розглядає позасудові механізми (медіація, переговори) у відносинах між громадянами/бізнесом та органами влади, метою яких є швидке, конфіденційне та менш витратне врегулювання конфліктів. Вона вивчає інструменти захисту прав без звернення до формального судочинства.

3. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення аудиторних занять з елементами презентацій Microsoft PowerPoint. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

4. Форми і методи навчання

Основними формами занять із навчальної дисципліни «Сучасні проблеми адміністративного права та процесу» є практичні заняття та самостійна робота здобувачів вищої освіти.

При проведенні практичних занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як-то: робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічні виступи, групові проекти та кейс-завдання.

Здобувачі освіти опрацьовують інформацію з наукових, навчальних та лекційних джерел, в тому числі за допомогою всесвітньої мережі Інтернет і бібліотек, під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають із доповідями та презентаціями, що можуть бути підготовленими як у групі, так і індивідуально.

Програмою курсу також передбачено **індивідуальні завдання** (див. робочу програму навчальної дисципліни).

5. Система оцінювання та вимоги (критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують)

Оцінювання знань здійснюється відповідно до:

1. Положення про організацію освітнього процесу в ПрАТ «ВНЗ «МАУП» <https://surl.li/bpxlbi>

2. Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» <http://surl.li/fkfyue>

1-й семестр.

№ тем	1	2	3	4	5	6	7	8	Заг.сума балів
Робота на сем.занятті	4	4	4	4	4	4	4	4	32
Сам.робота	1	1	1	1	1	1	1	1	8
Всього									40

Підсумкове оцінювання	Сума балів за семінари	Сума балів за самостійні роботи	Модульна контрольна робота	Сума балів за екзамен	Загальна сума
	32	8	20	40	100

5.1 Відвідування та робота на семінарських (практичних) заняттях та критерії їх оцінювання

Під час вивчення курсу виконується *робота на семінарських (практичних) заняттях по кожній з 8 тем.*

Критерії оцінювання:

правильність відповідей та розрахунків – від 0 до 3 балів;

відповідність оформлення практичних робіт вимогам – 1 бал.

(враховуються лише за умови нарахування балів за правильність відповідей).

Робота на семінарському занятті оцінюється у **4 бали**.

Максимальна кількість балів за семінарські (практичні) заняття по курсу – **32 бали**.

Зміст практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Концептуальні засади розвитку адміністративного права і процесу Завдання: - Проаналізувати еволюцію адміністративного права та адміністративного процесу в Україні. - Визначити ключові принципи адміністративного права та їх значення для публічного управління. - Порівняти українські концепції адміністративного права з міжнародними стандартами. Результат:	2

	• Студент зможе сформулювати основні концептуальні підходи до розвитку адміністративного права та процесу. • Навчиться ідентифікувати принципи адміністративного права та пояснювати їх практичне застосування. • Володітиме навичками аналізу реформ адміністративного права та їх впливу на систему публічного управління. Дискусія: • Обговорення сучасних тенденцій реформування адміністративного права та процесу. • Дебати щодо впливу міжнародних стандартів на українське адміністративне право. • Аналіз переваг і проблем сучасної системи адміністративного судочинства в Україні та шляхи її вдосконалення.	2
2	Тема 2. Правове забезпечення цифровізації публічного управління та адміністрування Завдання: • Проаналізувати нормативно-правові акти та електронні сервіси, що забезпечують цифровізацію публічного управління. • Оцінити вплив цифрових технологій на ефективність адміністративного процесу. Результат: • Студент зможе застосовувати знання цифрових інструментів у публічному адмініструванні. • Визначатиме переваги та ризики цифровізації для правозастосовної практики. Дискусія: • Дебати щодо безпеки, доступності та ефективності електронних адміністративних сервісів. • Обговорення прикладів успішної та проблемної цифровізації в Україні.	2
3	Тема 3. Джерела адміністративного права та вирішення спорів адміністративними судами Завдання: • Дослідити структуру нормативних джерел адміністративного права. • Проаналізувати механізми вирішення адміністративних спорів через суди. Результат:	2

	- Здобувач зможе ідентифікувати джерела адміністративного права та застосовувати їх на практиці. - Навчитися оцінювати ефективність адміністративного судочинства. Дискусія: - Обговорення співвідношення законодавства та практики адміністративних судів. - Порівняння української системи з міжнародними стандартами.	
4	Тема 4. Інструменти публічного адміністрування: проблеми застосування Завдання: - Проаналізувати практичне застосування адміністративних механізмів контролю та нагляду. - Визначити проблеми застосування адміністративних інструментів у публічному управлінні. Результат: - Студент зможе пропонувати ефективні шляхи використання адміністративних інструментів. - Навчитися оцінювати ефективність управлінських рішень у сфері публічного адміністрування. Дискусія: - Обговорення успішних та проблемних кейсів застосування адміністративних інструментів. - Визначення шляхів вдосконалення публічного адміністрування.	2
5	Тема 5. Актуальні проблеми виконання судових рішень в адмінсправах Завдання: - Проаналізувати механізми виконання судових рішень у адміністративних справах. - Виявити основні проблеми та причини невиконання рішень. Результат: - Студент зможе оцінювати ефективність процедур виконання рішень. - Навчитися пропонувати заходи щодо усунення проблем виконання. Дискусія: - Обговорення причин невиконання судових рішень. - Пошук рішень для підвищення ефективності адміністративного	2

	судочинства.	
6	Тема 6. Галузеві принципи адміністративного судочинства та відмежування юрисдикції адміністративних судів Завдання: - Вивчити принципи адміністративного судочинства та їх застосування на практиці. - Проаналізувати відмежування компетенції між адміністративними та іншими судами. Результат: - Студент зможе застосовувати принципи адміністративного судочинства при аналізі справ. - Володітиме навичками визначення підсудності справ. Дискусія: - Дебати щодо проблем юрисдикційного розмежування. - Порівняння української практики з міжнародним досвідом.	2
7	Тема 7. Практичні проблеми розгляду та вирішення адміністративних справ Завдання: - Дослідити процесуальні особливості розгляду адміністративних справ. - Виявити проблеми на різних етапах судового провадження. Результат: - Здобувач зможе аналізувати судові процеси та визначати проблемні аспекти. - Навчиться пропонувати шляхи вдосконалення процесуального розгляду. Дискусія: - Обговорення кейсів складних адміністративних справ. - Визначення оптимальних шляхів вирішення адміністративних спорів.	2
	Тема 8. Практичні проблеми перегляду судових рішень в адміністративних справах	2

	Завдання: • Проаналізувати процеси апеляційного та касаційного перегляду адміністративних рішень. • Виявити типові проблеми перегляду та способи їх усунення. Результат: • Студент зможе оцінювати правомірність та ефективність судових рішень при перегляді. • Навчитися пропонувати рекомендації для покращення практики перегляду. Дискусія: • Обговорення випадків судової практики перегляду рішень. • Визначення критеріїв ефективності апеляційного та касаційного провадження.	
Усього за навчальною дисципліною		16

5.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Під час вивчення курсу виконуються завдання для самостійних робіт до 9 тем.

Критерії оцінювання:

Змістовність, відповідність темі та вимогам оформлення – 1 бал.

Максимальна кількість балів за одиницю самостійної роботи – 1 бал.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу по курсу – 9 балів.

Зміст завдань для самостійної роботи здобувача (СРЗ)

№ п/п	Зміст самостійної роботи здобувача вищої освіти	Форми контролю СРЗ	Обсяг СРЗ (годин)
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПОНЯТТЯ ТА ОСНОВНІ КАТЕГОРІЇ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА			
1	Тема 1. Концептуальні засади розвитку адміністративного права і процесу Завдання для самостійної роботи: 1. Опрацювати наукові концепції розвитку адміністративного права в Україні та ЄС (20–21 ст.). 2. Порівняти традиційну (контрольно-розпорядчу) та сучасну (сервісно-орієнтовану) моделі публічного управління. 3. Підготувати есе (2–3 стор.) на тему: «Трансформація предмета адміністративного права: від держави до	Презентація результатів	12

	людини». 4. Здійснити огляд наукових публікацій із журналів «Право України» або «Вісник НАПрН України» за останні 3 роки щодо реформ адміністративного судочинства.		
2	Тема 2. Правове забезпечення цифровізації публічного управління та адміністрування Завдання для самостійної роботи: 1. Проаналізувати законодавство України у сфері цифровізації (Закон України «Про публічні електронні реєстри», «Про електронні довірчі послуги», «Про адміністративну процедуру»). 2. Підготувати короткий аналітичний звіт (2 стор.) на тему: «Впровадження системи “Дія” як інструмент модернізації адміністративних процедур». 3. Скласти порівняльну таблицю: досвід Естонії, Польщі та України у впровадженні електронного врядування. 4. Провести правовий моніторинг проблем кібербезпеки та захисту персональних даних у сфері електронного управління.	Презентація результатів	12
3	Тема 3. Джерела адміністративного права та вирішення спорів адміністративними судами Завдання для самостійної роботи: 1. Зробити добірку основних джерел адміністративного права (законодавчих, підзаконних, судових, міжнародних). 2. Підготувати таблицю з порівняння: «Нормативні та прецедентні джерела адміністративного права». 3. Проаналізувати одне рішення Великої Палати Верховного Суду (ЄДРСР) щодо адміністративного спору: визначити джерело, застосовані норми, аргументацію суду. 4. Підготувати тези виступу: «Роль практики ЄСПЛ у формуванні адміністративно-процесуального права України».	Презентація результатів	12
4	Тема 4. Інструменти публічного адміністрування: проблеми застосування Завдання для самостійної роботи: 1. Визначити поняття та класифікацію інструментів публічного адміністрування (регулювання, надання	Презентація результатів	12

	послуг, контроль, примус). 2. Підготувати кейс-аналіз: приклад застосування інструменту адміністративного примусу та його правова оцінка. 3. Розробити рекомендації щодо удосконалення механізмів надання адміністративних послуг в Україні (на прикладі ЦНАП). 4. Написати короткий аналітичний огляд: «Проблеми балансу між державним контролем і сервісною функцією публічної адміністрації».		
5	Тема 5. Актуальні проблеми виконання судових рішень в адміністративних справах Завдання для самостійної роботи: 1. Ознайомитися з положеннями розділу VII КАС України. 2. Підготувати аналітичну записку (2–3 стор.): «Проблеми примусового виконання рішень адміністративних судів щодо органів влади». 3. Проаналізувати практику ЄСПЛ у справах проти України щодо невиконання судових рішень (приклади: “Бурмич та інші проти України”, “Іванов проти України”). 4. Сформулювати пропозиції щодо вдосконалення системи державного виконавчого механізму.	Презентація результатів	12
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ			
6	Тема 6. Галузеві принципи адміністративного судочинства та відмежування юрисдикції адміністративних судів Завдання для самостійної роботи: 1. Підготувати схему принципів адміністративного судочинства (законність, змагальність, пропорційність, офіційність тощо). 2. Провести аналіз судової практики щодо відмежування адміністративної юрисдикції від цивільної чи господарської (на прикладі постанов ВС). 3. Написати есе: «Змагальність і офіційність — як поєднати у адміністративному процесі?» 4. Розробити таблицю: критерії визначення публічно-правового спору.	Презентація результатів	10
7	Тема 7. Практичні проблеми розгляду та вирішення адміністративних справ	Презентація результатів	10

	Завдання для самостійної роботи: 1. Проаналізувати стадії адміністративного процесу за КАС України. 2. Розібрати приклад адміністративної справи з практики Верховного Суду: визначити процесуальні порушення. 3. Розробити власну модель судового акта (проект рішення за узагальненим кейсом). 4. Визначити помилки сторін у підготовці позову або доказів — підготувати коротку юридичну довідку (1–2 стор.).		
8	Тема 8. Практичні проблеми перегляду судових рішень в адміністративних справах Завдання для самостійної роботи: 1. Ознайомитися з порядком перегляду судових рішень за нововиявленими та виключними обставинами. 2. Проаналізувати судову практику Верховного Суду (не менше двох рішень) щодо застосування ст. 361–366 КАС України. 3. Підготувати тези: «Касаційне провадження в адміністративному процесі: проблеми єдності судової практики». 4. Скласти алгоритм дій суду при відкритті касаційного провадження.	Презентація результатів	10
9	Тема 9. Альтернативні способи вирішення адміністративних спорів Завдання для самостійної роботи: 1. Дослідити поняття й правову природу медіації та адміністративного оскарження. 2. Порівняти ефективність судового й досудового способів вирішення публічно-правових спорів. 3. Підготувати короткий аналітичний огляд (2 стор.): «Медіація у сфері публічного адміністрування: європейський досвід і українські перспективи». 4. Змоделювати ситуацію: досудовий розгляд скарги на дії органу виконавчої влади — скласти короткий план кроків сторін процесу.	Презентація результатів	10
Усього за навчальною дисципліною			100

Вимоги до написання рефератів.

Реферат є формою самостійної роботи здобувача, метою якої є поглиблення та засвоєння знань з дисципліни «Сучасні проблеми адміністративного права та процесу».

Тему реферату здобувач визначає за першою буквою за списком групи.

В окремих випадках здобувач може самостійно запропонувати та розробити тему реферату, попередньо обговоривши її з викладачем.

Структура, зміст і тема рефератів визначаються програмою курсу, що зумовлює таку послідовність роботи:

- вибір теми;
- розробка плану;
- ознайомлення з рекомендованою літературою;
- написання та оформлення роботи.

При написанні реферату та його оформленні варто керуватися такими критеріями:

- обґрунтування вибраної теми;
- опрацювання відповідної літератури;
- наявність авторського розділу;
- наявність списку використаних джерел.

Цитати та статистичні матеріали слід обов'язково супроводжувати посиланнями на джерела інформації, які мають бути відображені у списку використаних джерел. Посилання на інформаційні джерела необхідно подавати по тексту у квадратних дужках, наприклад [15, с. 74], 15 – це порядковий номер джерела у списку літератури, а 74 – сторінка із вказаного джерела.

Реферат має складатися із вступу (актуальність теми, предмет, об'єкт, мета, завдання), основної частини (визначення проблеми та послідовне її розкриття), висновків та списку використаних літературних джерел.

Загальний обсяг реферату – до 20 машинописних сторінки формату А4 з 14 шрифтом та інтервалом 1,5, із полями (верхнє/нижнє – 2 см, ліве – 3 см, праве – 1 см.).

Слід мати на увазі, що головною вимогою до реферату є розкриття суті питань, а не кількість сторінок.

Теми рефератів

1. Еволюція предмета і методів адміністративного права України в умовах реформування публічної адміністрації.
2. Концепція “публічного адміністрування” як новий етап розвитку адміністративного права.
3. Проблеми співвідношення адміністративного права та права публічного управління.
4. Принцип верховенства права та його реалізація в сучасному адміністративному процесі.
5. Адміністративна реформа в Україні: здобутки, проблеми та перспективи.
6. Вплив євроінтеграційних процесів на розвиток адміністративного права України.
7. Трансформація ролі адміністративного примусу в умовах демократичної правової держави.
8. Проблеми реалізації принципів публічності, відкритості та прозорості в адміністративному праві.

9. Система адміністративно-правових відносин в умовах децентралізації влади.
10. Взаємодія адміністративного і конституційного права у сфері публічного управління.
11. Система джерел адміністративного права України: сучасний стан і проблеми вдосконалення.
12. Судова практика як джерело адміністративного права: позиція Верховного Суду та ЄСПЛ.
13. Нормотворча діяльність органів виконавчої влади: правова природа та межі допустимості.
14. Проблеми колізійності та прогалин у сучасному адміністративному законодавстві.
15. Роль міжнародних актів у формуванні адміністративного права України.
16. Вплив практики Конституційного Суду України на розвиток адміністративно-правових інститутів.
17. Завдання і принципи адміністративного судочинства у світлі новітньої судової реформи.
18. Адміністративний процес як форма реалізації судової влади.
19. Змагальність і офіційність як базові принципи адміністративного судочинства.
20. Проблеми юрисдикційного розмежування адміністративних судів з іншими видами судочинства.
21. Механізм забезпечення доказів у адміністративному процесі.
22. Проблема ефективності адміністративного судочинства у справах проти органів публічної влади.
23. Інститут судового контролю за виконанням рішень адміністративних судів.
24. Сучасні проблеми касаційного перегляду судових рішень у адміністративних справах.
25. Нововиявлені та виключні обставини у адміністративному процесі: теорія та практика.
26. Виконання рішень адміністративних судів: прогалини законодавства і шляхи вдосконалення.
27. Адміністративне оскарження як альтернатива судовому розгляду.
28. Медіація у публічно-правових спорах: перспективи впровадження в Україні.
29. Досудові механізми врегулювання спорів у сфері публічної служби.
30. Омбудсмен як суб'єкт досудового врегулювання спорів між громадянином і державою.
31. Зарубіжний досвід альтернативних методів вирішення адміністративних спорів.
32. Електронне врядування як сучасний інструмент публічного адміністрування.
33. Електронні послуги в Україні: правові засади та проблеми реалізації.

34. Цифрова трансформація державного управління: правові виклики та ризики.
35. Захист персональних даних у системі “Дія”: баланс між ефективністю і безпекою.
36. Використання штучного інтелекту в публічному управлінні: юридичні перспективи.
37. Адміністративно-правові засади публічної служби в Україні: тенденції модернізації.
38. Проблеми адміністративно-правового регулювання сфер охорони здоров’я, освіти, або екології (на вибір студента).
39. Адміністративно-правові засади протидії корупції в органах влади.
40. Проблеми правового статусу органів місцевого самоврядування у системі публічної адміністрації.
41. Адміністративна юрисдикція у сфері податкових чи митних відносин: проблеми судової практики.
42. Гармонізація адміністративного законодавства України з правом Європейського Союзу.
43. Принцип належного врядування (“good governance”) у європейському адміністративному праві.
44. Роль Європейського суду з прав людини у розбудові сучасного адміністративного судочинства України.
45. Судова реформа в країнах ЄС і можливості її імплементації в Україні.
46. Порівняльний аналіз адміністративного процесу України та Німеччини/Польщі/Франції (на вибір).
47. Проблеми реалізації принципу відповідальності публічної влади перед людиною.
48. Захист прав людини в адміністративному процесі в умовах воєнного стану.
49. Адміністративно-правові механізми забезпечення прав внутрішньо переміщених осіб.
50. Сучасні виклики розвитку адміністративного права в контексті діджиталізації, воєнних дій та євроінтеграції.

5.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Проведення модульного контролю з дисципліни «Сучасні проблеми адміністративного права та процесу» здійснюється у формі стандартизованого опитування, яке включає дві частини: теоретичні питання та тестові завдання.

Модульний контроль проходить у два етапи:

1 етап – виконання теоретичних завдань та тестів: здобувачі вищої освіти відповідають на 5 теоретичних питань та 10 тестових завдань.

2 етап – перевірка та оцінювання результатів викладачем: відповіді оцінюються за критеріями відповідності, повноти, коректності та логічності викладу.

Характеристика завдань.

Теоретичні питання (5 питань):

Теоретичні питання охоплюють основні теми курсу, акцентуючи увагу на ключових аспектах.

Відповіді надаються у письмовій формі.

Завдання охоплюють ключові поняття, механізми та принципи адміністративного права та процесу.

Кожне питання оцінюється у **2 бали** (**2 бали** – відповідь повна, логічно викладена, містить коректні приклади; **1 бал** – відповідь часткова, є незначні помилки; **0 балів** – відповідь відсутня або неправильна).

Максимальна кількість балів за теоретичну частину – **10 балів**.

Тестові завдання (10 запитань):

Тестові завдання стосуються термінології, функцій, принципів та особливостей застосування адміністративного права та процесу на практиці.

Запитання формулюються з урахуванням принципів:

Лаконічність: чіткі та стислі формулювання.

Завершеність: відповіді охоплюють всі аспекти запитання.

Гомогенність: правильні та неправильні варіанти відповіді логічно та граматично подібні.

Вибірковість: питання стосуються суттєвих аспектів вивченого матеріалу.

Завдання передбачають вибір одного правильного варіанта з чотирьох запропонованих.

Кожне тестове завдання оцінюється в **1 бал**. (**1 бал** – відповідь правильна; **0 балів** – відповідь неправильна).

Максимальна кількість балів за тестову частину – **10 балів**.

Загальна максимальна можлива кількість балів за модульну контрольну роботу - 20 балів.

Час на виконання.

На виконання всього контрольного завдання відводиться **45 хвилин** (30 хвилин на теоретичні питання та 15 хвилин на тестові завдання).

Мінімальний поріг.

Для успішного складання модульного контролю здобувач повинен набрати не менше 12 балів (60% від максимальної кількості).

Загальні критерії оцінювання тестових завдань:

Бали	Процент виконання	Результат
19-20	91-100%	Зараховано
16-18	83-90%	
14-15	76-82%	
13	60-75%	
12	60-67%	
0-11	< 60%	Не зараховано

5.4 Індивідуальні завдання та критерії їх оцінювання

До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і

проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Також, заохочувальні бали можуть нараховуватися, якщо здобувач освіти, наприклад, виконав і захистив певні види робіт, відвідував всі лекції, семінарські й практичні заняття, має власний рукописний конспект лекцій та опрацьований додатковий навчальний матеріал, немає пропусків занять без поважних причин, відвідував додаткові консультації за участі лектора тощо.

Сума заохочувальних балів враховується при виставленні підсумкових балів в заліково-екзаменаційну відомість (але не більше **89 балів** в загальному підсумку) і може бути автоматично зарахована при виставленні підсумкової семестрової оцінки з відповідної освітньої компоненти.

Заохочувальні бали не є нормативними і не входять до таблиці розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти та основної шкали системи оцінювання.

Один захід може бути підставою для виставлення заохочувальних балів лише за однією найбільш релевантною освітньою компонентою.

5.5 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Екзамен. Відбувається згідно з «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ ВНЗ МАУП» <https://maup.com.ua/assets/files/yakist/studcentr/polozhennya-pro-sistemu-ocinyuvannya-rezultativ-navchannya-zdobuvachiv-vishhoi-osviti.pdf>

Орієнтовний перелік питань для комплексного контролю:

1. Поняття, предмет, метод і система сучасного адміністративного права.
2. Особливості формування новітньої доктрини адміністративного права в Україні.
3. Принцип верховенства права в адміністративно-правовому регулюванні.
4. Етапи еволюції адміністративного права України у XX–XXI століттях.
5. Співвідношення адміністративного та конституційного права у сфері публічного управління.
6. Мета і завдання адміністративного права на сучасному етапі державного розвитку.
7. Поняття публічного управління та його правові засади.
8. Реформування системи публічної влади: адміністративна реформа в Україні.
9. Адміністративно-правові відносини: суб'єкти, зміст, види.
10. Проблеми оновлення категоріального апарату адміністративного права.
11. Сучасні підходи до визначення функцій адміністративного права.

12. Проблеми класифікації адміністративно-правових норм і методів регулювання.
13. Механізм адміністративно-правового регулювання: структура і проблеми ефективності.
14. Принципи публічної адміністрації та їх зміст.
15. Адміністративна відповідальність: сучасні тенденції розвитку.
16. Новітні проблеми нормотворчості у сфері публічного управління.
17. Вплив європейських публічно-правових доктрин на національне адміністративне право.
18. Категорія "публічний інтерес" у сучасній доктрині адміністративного права.
19. Роль адміністративного права у зміцненні законності та правопорядку.
20. Теоретичні проблеми кодифікації адміністративного законодавства України.
21. Система джерел адміністративного права України.
22. Конституція України як основне джерело адміністративного права.
23. Підзаконні нормативно-правові акти в системі адміністративного регулювання.
24. Роль актів органів місцевого самоврядування у формуванні адміністративного права.
25. Судова практика як джерело адміністративного права: значення та проблеми.
26. Міжнародно-правові акти як джерела адміністративного права України.
27. Проблеми колізійності адміністративного законодавства.
28. Роль рішень Конституційного Суду України у формуванні адміністративно-правових норм.
29. Тлумачення та застосування адміністративно-правових норм судами.
30. Джерела адміністративного процесуального права.
31. Вплив практики ЄСПЛ на формування сучасного адміністративного права.
32. Локальні нормативні акти у сфері публічного управління.
33. Принципи законодавчої техніки у правотворчості органів виконавчої влади.
34. Проблеми імплементації норм ЄС у адміністративне законодавство України.
35. Судова правотворчість у сфері адміністративних правовідносин.
36. Правові основи цифровізації публічного управління.
37. Електронне урядування в системі адміністративного права.
38. Електронна ідентифікація та електронний цифровий підпис у публічному адмініструванні.
39. Закон України "Про публічні електронні послуги": структура та значення.
40. Захист персональних даних у системі електронного врядування.
41. Розвиток системи "Дія" як складової цифрової держави: правовий контекст.
42. Проблеми кібербезпеки в публічній адміністрації.
43. Адміністративно-правове регулювання штучного інтелекту в управлінських процесах.
44. Порівняльний аналіз правового регулювання цифрового управління в країнах ЄС.
45. Виклики цифрової трансформації для адміністративного права України.
46. Поняття адміністративного процесу та його стадії.
47. Завдання і принципи адміністративного судочинства України.
48. Суб'єктний склад адміністративного процесу.
49. Публічно-правовий спір як предмет розгляду адміністративних судів.

- 50.Юрисдикція та підсудність у адміністративному процесі.
- 51.Гарантії доступу до правосуддя у адміністративних справах.
- 52.Докази та доказування в адміністративному процесі.
- 53.Процесуальні строки та їх поновлення.
- 54.Адміністративний позов: зміст, структура, вимоги.
- 55.Процесуальні права та обов'язки учасників адміністративного процесу.
- 56.Спростене й письмове провадження: переваги та ризики.
- 57.Особливості розгляду окремих категорій адміністративних справ (виборчі, податкові тощо).
- 58.Апеляційне провадження: сутність і порядок.
- 59.Касаційне провадження: зміст і проблемні питання.
- 60.Перегляд судових рішень за виключними і нововиявленими обставинами.
- 61.Виконання судового рішення у адміністративній справі: етапи та проблеми.
- 62.Забезпечення позову в адміністративному процесі.
- 63.Принцип пропорційності в адміністративному судочинстві.
- 64.Межі судового контролю за діяльністю органів публічної влади.
- 65.Відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями органів влади.
- 66.Інститут узагальнення судової практики та його вплив на правозастосування.
- 67.Судовий контроль за виконанням рішень у справах проти органів держави.
- 68.Застосування практики ЄСПЛ адміністративними судами України.
- 69.Єдність адміністративної юрисдикційної практики та її забезпечення Верховним Судом.
- 70.Проблеми ефективності функціонування адміністративних судів в Україні.
- 71.Поняття та види альтернативного вирішення адміністративних спорів.
- 72.Медіація у сфері публічного управління.
- 73.Адміністративне оскарження як засіб досудового врегулювання спорів.
- 74.Порівняльний аналіз систем адміністративного оскарження у країнах ЄС.
- 75.Переваги та обмеження альтернативних способів захисту прав громадян.
- 76.Проблеми виконання судових рішень у адміністративних справах.
- 77.Роль державних виконавців і судового контролю у забезпеченні виконання.
- 78.Механізми відповідальності держави за бездіяльність або затримку виконання рішень.
- 79.Рішення ЄСПЛ щодо невиконання судових рішень в Україні.
- 80.Шляхи вдосконалення системи виконання судових актів проти органів влади.
- 81.Класифікація сучасних інструментів публічного адміністрування.
- 82.Правові форми діяльності органів виконавчої влади.
- 83.Державна послуга як юридична форма реалізації управлінських повноважень.
- 84.Контроль і нагляд у системі адміністративного управління.
- 85.Адміністративні процедури та їх стандартизація відповідно до європейської практики.
- 86.Європейські стандарти належного врядування (good governance) і їх імплементація в Україні.
- 87.Вплив права Європейського Союзу на розвиток адміністративного законодавства України.

- 88.Порівняльна характеристика адміністративного судочинства України та держав ЄС.
- 89.Використання принципів ЄСПЛ у формуванні української моделі адміністративного права.
- 90.Перспективи удосконалення адміністративного права України в умовах воєнного стану та євроінтеграції.

Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЕСТ8	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Політика курсу:

Курс “Сучасні проблеми адміністративного права та процесу” передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності згідно Кодексу академічної доброчесності МАУП та Положення про запобігання та виявлення плагіату в наукових та академічних текстах у ПрАТ ВНЗ МАУП, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських (практичних) заняттях, а також виконання завдань для самостійної роботи.

Відпрацювання семінарського заняття може здійснюватися у формі опитування, тестування, виконання практичного завдання, розв'язання задачі з відповідної теми.

В кінці вивчення курсу проводиться модульна контрольна робота 1 (Тема 1-9). Результат модульної контрольної роботи для здобувача, який не з'явився на

контрольні заходи, є нульовим. У такому разі, здобувач має можливість повторно виконати модульну контрольну роботи.

Не допустимо: пропуск занять без поважних причин; запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативно-правових актів); списування та плагіат.

Рекомендовані джерела (література):

Основні джерела:

1. Конституція України : Основний Закон України // Відомості Верховної Ради України. 1996. No 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради УРСР. 1984. Додаток до No 51. Ст. 1122. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/80731-10>
3. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07.2005 р., № 2747- IV // Відомості Верховної Ради України – 2005 р., № 5, (№№ 35-36, 37). – Ст. 446.
4. Смокович М. Юрисдикція адміністративних судів. Теорія і практика судочинства. Юрінком Інтер. 2022. 288с.
5. Тетарчук І. Адміністративне судочинство. Навчальний посібник. ЦУЛ. 2021. 216 с.
6. Васильєв С.В. Звернення до суду: алгоритм процесуальних дій (адміністративна юрисдикція). Алерта. 2021. 342 с.
7. Лісовський П.М., Бортник В.А., Лісовська Ю.П. Адміністративне право України: воєнний режим, відповідальність, територіальна цілісність: навч. посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2024. 300 с.
8. Лісовський П.М., Бортник В.А., Лісовська Ю.П. Адміністративне судочинство в Україні: процеси та рішення: навч. посібник. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2025. 354 с.
9. Адміністративне право : підручник / Ю.П. Битяк, І.М. Балакарева, І.В. Бойко, В.М. Гаращук; за загальною редакцією Ю.П. Битяка ; Міністерство освіти і науки України, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2020. 390 с.
10. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / Валентин Галуцько, Тетяна Коломоець, Оксана Кузьменко, Петро Діхтієвський; за редакцією В. Галуцька, О. Правоторової ; Академія адміністративно-правових наук, Науково-дослідний інститут публічного права. Видання третє. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 582 с.

Додаткові:

1. В.І. Литвиненко, В.О. Заросило, Лісовська Ю.П. Антикорупційна інфраструктура країн світу: контроль, моніторинг, представництво: навч. посіб. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. – 200 с.

2. Голосніченко І.П., Кропивна К.О. Адміністративна юрисдикція: відмежування від інших видів судочинства: монографія. Київ: ФОП «Кандиба Т.П.». 2021. 202 с.

3. Дудоров О. О., Мовчан Р. О., Сенік В. Г. Кваліфікація адміністративних правопорушень, пов'язаних з корупцією (коментар судової практики) / О. О. Дудоров, Р. О. Мовчан, В. Г. Сенік. Київ : ВД «Дакор», 2020. 508 с.

4. Коваль М. П. Адміністративний судовий процес та особливості розгляду деяких спорів. Навчальний посібник. Видавництво «Юридична література», 2020. 216 с.

5. Міхеев М. В. Конфліктні та неконфліктні провадження в адміністративному процесі. ОЛДІ-ПЛЮС. 2021. 248 с.

6. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Імперативне право: управління, персонал, безпека: навч. посібник. К.: Видавництво Ліра-К, 2025. 442 с.

7. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Воєнна логістика: навч. посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2025. 76 с.

Інформаційні ресурси:

1. Бібліотека ім. В. І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua>

2. Верховна Рада України – <http://zakon.rada.gov.ua>

3. Президент України – <http://www.president.gov.ua>

4. Кабінет Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>

5. Міністерство юстиції України – <http://www.minjust.gov.ua>

6. Офіційний веб портал судової влади в Україні URL:
<https://court.gov.ua/>

7. Єдиний реєстр судових рішень в Україні. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>

8. Єдиний реєстр судових рішень в Україні. URL:
<http://www.reyestr.court.gov.ua>

9. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>